

Стосовно часу вчинення проступку слід навести Рішення Конституційного Суду України від 06.10.2010 № 21-рп/2010, у якому зазначається, що зайняття особами викладацькою, науковою та творчою діяльністю, медичною практикою, інструкторською та суддівською практикою із спорту може здійснюватися в межах робочого часу, але з дозволу керівника.

Суб'єктами цього правопорушення є особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування, за винятком депутатів Верховної Ради АРК Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.

Із суб'єктивної сторони правопорушення характеризується умисною формою вини. Кваліфікуючою ознакою даного правопорушення є повторність – вчинення особою будь-якого із порушень, передбачених статтею 172-4 КУпАП, якщо її протягом року вже було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення.

Список використаних джерел

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>

2. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.

Нечай Кіра Ігорівна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра ННІ
заочного та дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ

РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ КОРУПЦІЇ У ФІНАНСУВАННІ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

За визначенням міжнародної організації Transparency International, політична корупція – це зловживання політичними лідерами наданою їм владою з метою особистої вигоди. Політична корупція може мати різні форми від підкупу виборців до продажу призначень та махінацій з державними ресурсами [1].

Якщо співставити результати Індексу сприйняття корупції Transparency International [2] та результати Індексу демократії від The Economist Intelligence Unit's [3] та рівень довіри до політичних партій досліджений Eurobarometer [4, с. 70–71], то можна помітити чітку кореляцію між їхніми показниками (див. інфографіку).

Кореляція місця країн у рейтингах сприйняття корупції та демократії

Таким чином, аналізуючи зазначені дослідження, можна зробити висновок про те, що у абсолютній більшості випадків політична корупція властива країнам з авторитарними або перехідними режимами. Крім того, рівень сприйняття корупції менший у тих країнах, де вищий показник довіри до політичних партій.

Починаючи з кінця 90-х років, спроби впорядкування на законодавчому рівні фінансування політичних партій набули поширення серед багатьох держав світу. Станом на 2017 рік, за даними Political Finance Database у 180 країнах існує певне нормативно-правове регулювання ролі коштів у політиці (у вигляді обмежень витрат партій або заборон на пожертви з певних джерел).

У світовій практиці існує два протилежні підходи до питання фінансування політичних партій. Перший підхід, представлений США, полягає у тому, що політичні партії мають бути максимально віддалені від держави і бюджетних коштів. Фінансування політичних сил представниками бізнесу є не просто легальним, а основним засобом для партій отримати кошти на свою діяльність. Це не вважається корупцією, оскільки з 1946 року в США діє закон про лобізм, який регламентує діяльність, направлену на просування тих чи інших бізнес інтересів у політичних колах. Легалізація лобізму зробила цей процес прозорим – виборці знають, інтереси якого бізнесу відстоює той чи інший політик, а залучені кошти декларуються.

Другий підхід, представлений країнами Європейського союзу, полягає у тому, що причетність бізнесу до політичних сил розцінюють як корупційну загрозу. Цей підхід базується на переконанні, що бізнес зацікавлений лише у вирішенні власних проблем, а отже і вплив приватних фінансів на політичні партії створює конфлікт інтересів і порушує принцип рівності доступу до політичної діяльності. Для забезпечення цього принципу запроваджено бюджетне фінансування політичних партій [5, с. 14–16].

В Україні ратифіковано Конвенцію ООН проти корупції ще у 2006 році. Зокрема, у ч. 3 ст. 7 цієї Конвенції зазначається, що кожна

держава-учасниця розглядає можливість прийняття належних нормативно-правових актів і вжиття відповідних адміністративних заходів, сумісних із цілями Конвенції й відповідно до основоположних принципів свого внутрішнього права, з метою посилення прозорості у фінансуванні кандидатур на виборні державні посади та, у належних випадках, у фінансуванні політичних партій [6].

Лише через 10 років після ратифікації цієї конвенції, Верховна Рада України прийняла Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції”, який вступив в силу 1 липня 2016 року та яким було запроваджено державне фінансування політичних партій. Цим законом гарантується державна щорічна фінансова допомога для здійснення статутної діяльності політичним партіям, які на останніх виборах пройшли до ВРУ. Крім того, передбачено, що після наступних чергових або позачергових виборів до ВРУ таку допомогу отримуватимуть партії, які набрали понад 2% голосів виборців по загальнодержавному багатомандатному округу [7].

Таким чином, існує чітка кореляція між прозорістю фінансування політичних партій, рівнем корупції та рівнем демократичності держави. Існує два протилежні підходи до питання фінансування політичних партій, які відрізняються баченням того хто саме – бізнес чи держава – може фінансувати політичні партії. В Україні було запроваджено європейську модель, що полягає у запровадженні державного фінансування політичних партій. На мою думку, ця модель відкриває кращі можливості для розвитку нових політичних партій, що не пов’язані з обслуговуванням бізнес інтересів, відповідно – зменшує рівень політичної корупції. Однак, разом з тим, це відкриває і нові виклики пов’язані з контролем за належним використанням цих коштів.

Список використаних джерел

1. Transparency International. GCR: Political corruption [Електронний ресурс] / Transparency International – Режим доступу до ресурсу: https://www.transparency.org/research/gcr/gcr_political_corruption/0.
2. Індекс сприйняття корупції [Електронний ресурс] // Transparency International. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://ti-ukraine.org/cpi2017/#/>.
3. Democracy Index 2015 [Електронний ресурс] // The Economist Intelligence Unit’s. – С. 64. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.yabiladi.com/img/content/EIU-Democracy-Index-2015.pdf>.
4. Public opinion in the european union [Електронний ресурс] // Eurobarometer. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/eb/eb83/eb83_publ_en.pdf.
5. Навчально – методичний посібник «Політична корупція: як розпізнати та подолати»/ За заг. ред. Давиденко К.С. Автори-укладачі:

Таран В.В., Таран С.В., Грищенко І.Я., Лемєнов О. В., Волошина А.В., Скиба О. В., – К.: Ейдос, 2016. – 52 с.

6. Конвенція ООН проти корупції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_с16.

7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/731-19>.

Остапчук Петро Павлович,

слухач 3-го курсу Рівненського відділення
ННІ заочного та дистанційного навчання
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри
адміністративного права і процесу
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент
Пастух І. Д.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВСТАНОВЛЕНИХ ЗАКОНОМ ОБМЕЖЕНЬ ЩОДО ВХОДЖЕННЯ ДО СКЛАДУ ПРАВЛІННЯ, ІНШИХ ВИКОНАВЧИХ ЧИ КОНТРОЛЬНИХ ОРГАНІВ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЩО МАЄ НА МЕТІ ОДЕРЖАННЯ ПРИБУТКУ

Частиною 2 статті 172-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення встановлено відповідальність порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, а саме порушення обмежень щодо входження до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особа здійснює функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляє інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді), ревізійній комісії господарської організації). Санкція за таке порушення передбачена у вигляді штрафу від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією отриманого доходу від такої діяльності. Норми зазначеної статті є відсильними до Закону України «Про запобігання корупції», яка відтворює положення КУпАП і водночас закріплює, що дія цих обмежень не поширюється на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі), членів Вищої ради юстиції (крім тих, які працюють у Вищій раді юстиції на постійній основі), народних засідателів і присяжних.